

ний аналіз всіх його складових елементів, безпосередньо пов'язаних з його реалізацією; урахування фактору часу – оцінка ефективності концесійної діяльності повинна здійснюватись з урахуванням чинника часу, а також фактору інфляції.

В процесі здійснення оцінки ефективності концесійної діяльності необхідно застосовувати комплексний підхід, який дозволить врахувати всі аспекти її реалізації, а також враховувати інтереси всіх учасників концесійної угоди.

Список використаних джерел

1. Zabashtanskyi M. M. The indicators of the concession activity status in Ukraine. *British Journal of Science, Education and Culture*. Volume IV. "London University Press". London. 2014. № 1 (5). С. 382–387.
2. Кареліна О. Ю. Концесія як один зі шляхів інвестування житлово-комунального господарства. *Наукові праці КНТЕУ: Економічні науки*. 2010. Вип. 17. С. 87–94.

В. В. Карцева, д. е. н., професор, завідувач
кафедри фінансів та банківської справи
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
м. Полтава

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК СКЛADOVA СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з основних проблем розвитку будь-якої економічної системи є забезпечення її ефективною та стабільною діяльністю. За мінливих та конкурентних умов діяльності підприємств реального сектору економіки питання стабільного безкризового розвитку стають дуже актуальними. Сучасні тенденції розвитку вітчизняних підприємств свідчать про необхідність підвищення їх фінансової стійкості.

В умовах поглиблення кризових явищ в економіці України особливого значення набувають питання пов'язані з пошуком нових методів та підходів щодо підтримки відповідного рівня фінансової безпеки підприємства та забезпечення його стійкого розвитку. В економічній науці України спостерігається зацікав-

лення у дослідженні проблематики пов'язаної з одного боку зі стійким розвитком підприємств, а з іншого – його фінансовою безпекою.

Відаючи належне вченим і фахівцям, в наукових роботах яких висвітлені питання теорії, методології та організації функціонування підприємств, про що свідчать праці І. Ансоффа, Л. Безчасного, О. Білоруса, О. Виханського, В. Геєця, А. Градова, Р. Коуза, К. Менара, Л. Мізеса, Р. Нельсона, З. Оборської, А. Олійника, С. Покропивного, В. Пономаренка, В. Полтеровича, М. Портера, Дж. Робертса, Г. Саймона, Р. Саєрта, Дж. Сапіра, Д. Старка, Дж. Стиглиця, З. Шершньової, Й. Шумпетера.

Теоретичними дослідженнями у сфері фінансової безпеки займалися такі вчені як Е. Альтман, Дж. Агенті, О. Барановський, В. Бівер, В. Базилевич, З. Варналій, О. Василик, К. Горячева, М. Єрмошенко, І. Мазур, Р. Таффлер, С. Салига, Є. Уткін. Разом з тим низка питань, пов'язаних з місцем фінансової безпеки в системі забезпечення стійкого розвитку підприємства досліджені все-таки недостатньо.

Підприємство в сучасних ринкових умовах як організацію можна характеризувати:

- цілеспрямованістю системи;
- наявністю цілей персоналу;
- виділенням в системі управління трьох рівнів – соціального, організаційного та індивідуального [2, с. 121].

У науковій літературі наведена значна кількість моделей визначення головної мети підприємства: модель максимізації прибутку (виходячи із засад спочатку класичної економічної теорії, а потім і маржиналістської теорії фірми), модель мінімізації трансакційних витрат (базується на теоретичних засадах неінституціоналізму Р. Коуза), модель максимізації обсягів продажів, модель максимізації темпів росту підприємства, модель забезпечення конкурентних переваг, модель максимізації

доданої вартості, модель максимізації ринкової вартості підприємства [1].

Основним принципом ефективного функціонування підприємства будь-якої форми власності в сучасних умовах діяльності є забезпечення інноваційних пріоритетів розвитку, що надає можливість забезпечувати належний рівень конкурентоспроможності. За таких умов фінансова безпека підприємства виступає критерієм рівня фінансового стану, що, у свою чергу, формує середовище для забезпечення стійкого розвитку.

На сьогодні не достатньо розкриті питання організаційно-методичного, інформаційного забезпечення та фінансово-економічної діагностики фінансової стратегії стійкого розвитку підприємства. Це пов'язано, у першу чергу з тим, що підприємство працює в умовах невизначеності та постійних змін пріоритетів розвитку підприємства.

Формування та вибір фінансової стратегії стійкого розвитку доцільно здійснювати з врахуванням фінансової безпеки підприємства, яка дозволяє підтримувати на належному рівні фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність, ділову активність та фінансову незалежність підприємства не тільки у коротко, але й довгостроковій перспективі. Важливим аспектом є поєднання пріоритетів фінансової стратегії з елементами фінансової безпеки, що сприятиме забезпеченню оптимального залучення та ефективного використання капіталу підприємства, дозволить своєчасно ідентифікувати небезпеки та загрози стану підприємства та розробляти заходи для їх вчасного усунення.

На наш погляд, фінансова безпека підприємства – це найважливіша складова системи управління, яка розширює можливості підприємства щодо підтримки його фінансової стійкості та самостійності з метою досягнення цілей, визначених в обраній фінансовій стратегії. Враховуючи наведену вище інформацію доцільно визначити місце фінансової безпеки у системі управління підприємством (рис. 1).

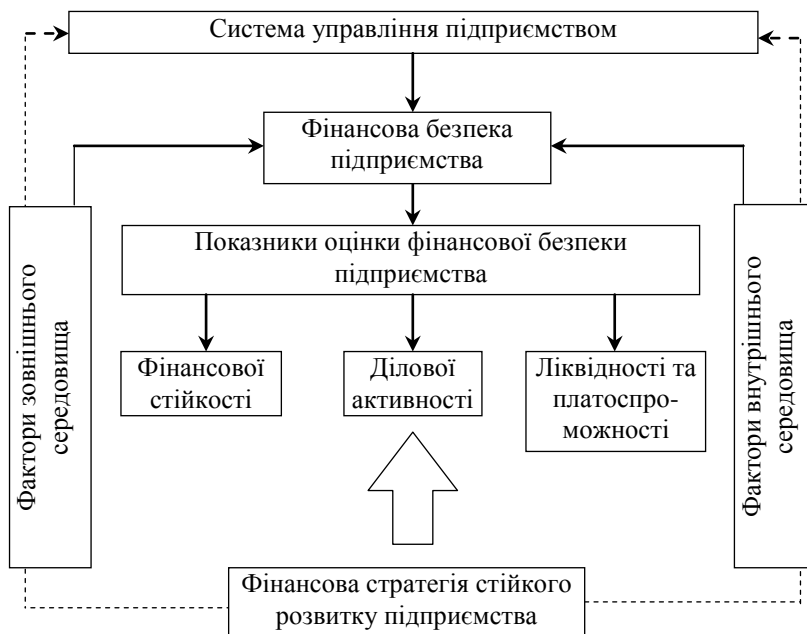


Рисунок 1 – Місце фінансової безпеки в системі управління підприємством

Управлінська практика свідчить, що керівництву підприємства важко забезпечити збалансованість внутрішніх та зовнішніх інтересів підприємства особливо в умовах кризових явищ та турбулентності зовнішнього середовища. Таким чином управлінське рішення має бути спрямоване на вибір відповідної фінансової стратегії, яка забезпечить ефективне залучення капіталу для діяльності підприємства та управління ризиками з використанням інструментарію, який би надавав можливість балансування функцій системи фінансового управління підприємством.

Вважаємо за доцільне визначити ключові аспекти, які необхідно враховувати при виборі та реалізації фінансової стратегії стійкого розвитку підприємства:

- здійснення діагностики фінансового стану підприємства за допомогою індикаторів, моделей, методик;
- оцінка потенціалу фінансової стійкості підприємства;
- інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки підприємства на основі таксономічного аналізу;
- структуризація інформації з метою обґрунтування вибору фінансової стратегії стійкого розвитку підприємства;
- використання сучасних технологій та інструментарію їх забезпечення в системі фінансового управління підприємства;
- пропагування основних пріоритетів розвитку підприємства на усіх управлінських рівнях з метою зниження конфлікту інтересів та підвищення мотивації праці працівників.

За таких умов вибору та реалізації фінансової стратегії підприємство зможе сформувану обґрунтовану модель дій, спрямовану на підтримку відповідного рівня фінансової безпеки, що є необхідною складовою забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия. Київ: Эльга, Ника-Центр, 2004. 784 с.
2. Єрмошенко М. М., Горячева К. С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство : наук. моногр. Київ: Національна академія управління, 2010. 232 с.

Н. М. Краус, д. е. н., доцент;

К. М. Краус, к. е. н.

Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ

ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ МОДЕЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

На сучасному етапі економічного розвитку України вагому роль відіграють інноваційно-підприємницькі університети. Інновації, що продукують такого типу університети стають основною рушійною силою підвищення його вартості й ефективності. Як новий спосіб застосування знань, матеріальних та немате-